

PROMOTING ECO-LABELLING IN ARMENIA: FIRST RESULTS

Final Conference on Resource Efficiency: Green Solutions for Sustainable Business in Armenia, 8 May 2024 Ms. Lesya Nikolayeva, International Expert, Europe Office United Nations Environment Programme

Ի՞նչ են **եկոպիտակները**

Տեղեկատվություն արտադրողների համար

Պիտակներ, որոնք օգնում են սպառողներին ընտրել հատուկ բնապահպանական և սոցիալական չափանիշներին համապատասխանող ապրանքներ և ծառայություններ։

Գործիքներ, որոնք պաշտպանում են շրջակա միջավայրը և միևնույն ժամանակ օգնում են իրենց ապրանքներով կամ ծառայություններով տարբերվել մրցակիցներից։

Գովազդման միջոցներ, որոնք խթանում են ապրանքների և ծառայությունների վաճառքը։

Շուկայական գործիքներ,

որոնք կամընտրական են։

եկոպիտակների տարբեր տեսակները ? Տեղեկատվություն արտադրողների համար

Պիտակների վերաբերյալ ընդհանուր տեղեկություններ և դրանց կիրառումը շրջակա միջավայրի պահպանության առաջատար պրակտիկայում

	եկոպիտակ 	Հավաստագրման սխեմա կամ Էկոլոգիապես մաքուր պիտակ Տիպ I-նման	Ինքնահայտար <u>արագիր</u> Տիպ II	Բնապահպանական արտադրանքի հայտարարարագիր Տիպ III
ԻՍՕ հղում	ISO 14024		ISO 14021	ISO 14025
Ստուգված է երրորդ կողմի կողմից	0	0	Չի պահանքվում, բայց խորհուրդ է տրվում	0
Կյանքի շրջափուլից կախված	0	0	Հազվադեպ	Որպես կանոն
Բնապահպանական ուղղվածություն	Բնապահպանական (և սոցիալական) չափանիշների ամբողջ փաթեթ	Կոնկրետ բնապահպանական ազդեցություն	Կոնկրետ բնապահպանական ազդեցություն	Ընդհանուր ազդեցություն (հաճախ ցուցադրվում է աղյուսակի տեսքով)
Արպրանքների միջև համեմատելիության հնարավորություն	Երբեմն	երբեմն		Որպես կանոն
Ներկայացման եղանակ	Կնիք կամ պիտակ	Կնիք կամ պիտակ	Հայտարարագիր, երբեմն կնիքով կամ գրաֆիկական տարրով	Ապրանքի Էկոլոգիական հայտարարագիր
Ներկայացման տեսակ	Ձեռնարկություն- սպառող	Ձեռնարկություն- սպառող	Ձեռնարկություն- սպառող	Ձեռնարկություն-ձեռն արկություն

EU4EnvironmentGreen Economy in Eastern Partner Countries

EU4EnvironmentGreen Economy in Eastern Partner Countries

Որո՞նք են **եկոպիտակների** առավելությունները

Տեղեկատվություն արտադրողների համար

եկոպիտակներն օգնում են ընկերություններին՝

Բարձրացնել մրցունակությունը

- Օգտվելով էկոլոգիապես մաքուր ապրանքների և ծառայությունների նկատմամբ սպառողների աճող պահանջարկից
- Բացելով նոր կամ ընդլայնելով արդեն իսկ գոյություն ունեցող շուկաները (ներքին և միջազգային)
- Բարելավելով կայուն պետական գնումների հասանելիությունը

Հիմնել երկարաժամկետ կայուն, արդյունավետ արտադրություն՝

նախնական ներդրումներ կատարելուց հետո

- Կրճատելով ռեսուրսների օգտագործումը
- Չափելով արդյունավետությունը՝ հետագայում շրջակա միջավայրի վրա ազդեցությունը նվագեցնելու նպատակով

Խթանել կայուն («կանաչ») ապրանքանիշով **արտադրանքը**, որն առանձնանում է և ձեռք է բերում սպառողների վստահությունը

Բարելավել նրանց հեղինակությունը բնապահպանության և կայուն զարգացման ոլորտում

Սպառողների համար ապահովել հուսալի չափանիշ՝ նվազագույն ջանքերով **էկոլոգիապես մաքուր արտադրանք ընտրելու համար**

Type I Ecolabelling

Patented Logo

Only the **best products** can be awarded to use the logo - **Consumers may buy** these products without doubt

I տիպի և I-անման տիպի Էկոպիտակներ, որոնք կարելի է գտնել Յայաստանում

- Յայաստանում I տիպի ազգային Էկոպիտակ գոյություն չունի։
- Թեև այնքան էլ տարածված չեն, այնուամենայնիվ, էկոպիտակներ կարելի է գտնել ներմուծվող ապրանքների վրա:.
- Գոյություն ունեցող որոշ միջազգային և տարածաշրջանային Էկոպիտակներ`
 - TCO սերտիֆիկատ SS արտադրանքի համար (I տիպի Էկոպիտակ)
 - Արդար առևտուր (I-անման տիպի Էկոպիտակ) սննդամթերքի, տեքստիլ, կոսմետիկ ապրանքների և այլնի համար (արդար առևտուր ագարակատերերի հետ, Էկոլոգիապես մաբուր գյուղատնտեսական պրակտիկա) (I տիպի Էկոպիտակ)
 - PEFC (Անտառների հավաստագրման հաստատման ծրագիր), օրինակ, թղթե արտադրանքի համար (I-անման տիպի Էկոպիտակ)

Example: Green Caucasus

- Green Caucasus is a common certification and quality system, which is jointly developed and operated by two independent private companies – ECOGLOBE LLC in Armenia and CAUCASCERT Ltd in Georgia.
- Created in 2008
 - «Օրգանական գյուղատնտեսության մասին» օրենքը (Էկոլոգիական մակնշման գործընթացների նկարագրությամբ) ներկայումս գտնվում է վերանայման փուլում (փոփոխությունները գտնվում են հանրային լսումների փուլում)
 - «ԷկոԳլոբ» ՍՊԸ-ն Յայաստանում գյուղատնտեսական արտադրանքի և սննդամթերքի սերտիֆիկացման միակ հավատարմագրված մարմինն է։
 - Էներգաարդյունավետ սարբավորումների պիտակավորումը և շենբերի սերտիֆիկացումը ներկայումս բարեփոխումների գործընթաց են անցնում (կան հավատարմագրված մի բանի մարմիններ)։
 - Յայկական ստանդարտներ (AST)`
 http://www.sarm.am/en/standarts/search?category=ast

3 CATEGORIES OF PRODUCTS were prioritized for SPP pilot tenders in Armenia:

- Energy-saving LED lamps
- Data centers, server room, cloud services
- Energy-efficient and heat-insulating building materials

Table 2. Energy labels currently in use in Armenia¹

Appliance type	Armenia label in place	Armenia label scale	Comparable EU label	EEU TR in place	EEU regulation label scale	Comparable EU label	
Household electric refrigerators and freezers	Yes	A to G	A to G EU label version 2010	Yes	A +++ to D	A +++ to G EU label version 2014	
Household electric washing machines	Yes	A to G	A to G EU label version 1995	Yes	A +++ to D	A +++ to D EU label version 2010	
Household dishwashers	N/A	N/A	N/A	Yes	A +++ to D	A +++ to D EU label version 2010	
Air conditioners	Yes	A to G	A to G EU label version 2013	Yes	A +++ to D	A +++ to G EU label version 2013	
Domestic ovens	(Domestic electric ovens are not covered by the EEU TR or national Armenian regulations)						
TVs	N/A	Yes	Yes	Yes	A +++ to D	A +++ to G EU label version 2010	

RECOMMENDATIONS on promotion of eco-labelling in Armenia (including for SPP):

- Legislative Harmonization and Update: Amend Armenian laws to integrate EU eco-labelling principles / establishment of ecological criteria for awarding
- Establish a National Eco-Labelling System: Develop a national ecolabelling framework that adheres to EU criteria
- Market Awareness and Competitiveness: Implement comprehensive awareness campaigns and discussion forums targeting businesses and consumers
- Monitoring and Enforcement: Designate / establish a Competent Authority or leverage existing public or private sector units
- Technical Specifications and Public Procurement: Reformulate the technical specifications within public procurement processes to prioritize life cycle costing and quality over the lowest price
- Capacity Building and Support: training programs for PP officials and stakeholders on SPP practices and the significance of eco-labelling

EU4Environment Green Economy in Eastern Partner Countries

reviewed:

SUSTAINABLE PUBLIC PROCUREMENT AND ECO-LABELLING IN THE REPUBLIC OF ARMENIA **KEY ACHIEVEMENTS IN 2019-2023**

Կայուն Պետական Գնումներ (ԿՊԳ)

- Վերանայվել է ԿՊԳ ներդրման և խթանման հնարավորությունների իրավական դաշտր.
- Պետական գնումների ընթացիկ պրակտիկայի և շուկայի պատրաստակամության գնահատում, ինչպես նաև ԿՊԳ պրակտիկայի ընձեռող առաջարկություններ.
- Օրգանական ապրանքներ, էներգախնայող շինանյութեր, կենցաղային քիմիկատներ, սպառվող նյութեր և պարագաներ, ԼԴ լամպեր, պալուսակներ և տոպրակներ ընտրվել են որպես ԿՊԳ առաջնահերթ ապրանքային խմբեր։

«Հայաստանը

են բլուջեի

ևանաչ

ձեռնամուխ է եղել դեպի

կանաչ տնտեսության

անցման ուղին, որտեղ

գնումները դիտարկվում

կալուն պետական

կանաչապատման,

ֆինանսավորման

զարգացման և ավելի

կանաչ արտադրանքի

Գաբրիելյան, ՀՀ շրջակա

միջավայրի նախարարի

շուկայի ընդլայնման

համատեքստում»,

տ. գ. թ. Գայանե

- Գնահատվել է էկոպիտակավորման համակարգը.
- Մշակվել են էկոպիտակավորման համակարգի կատարելագործման վերաբերյայառաջարկություններ.
- Լավագույն փորձի, առավելությունների, էկոպիտակների տեսակների, ինչպես նաև ԵՄ էկոպիտակի չափանիշների փոխանակում՝ օրինակներով։

նախաձեռնությունը կարևոր քայլ է դեպի կայուն ապագա, որը հնարավորություն է տայիս հստակ տեղեկատվություն հավատարմագրերի մասին, նորարարական արտադրության Պարոն Արթուր Մայսուրյան

«Էկոպիտակավորման

ԵՄ տնտեսական համագործակցության վարչության պետ, ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն

Eco-labelling

- Eco-labelling system assessed;
- Recommendations for improvement of eco-labelling system developed;
- · Best practices shared and ecolabels benefits, types, as well as EU Ecolabel criteria exemplified.

«Armenia has embarked on the path of transition to a green economy, where sustainable public procurement is considered in the context of greening the budget, developing green financing and expanding the market for greener products», PhD. Gavane Gabrielvan. Deputy Minister of Environment of the Republic of Armenia

«The eco-labeling initiative is a key step toward a sustainable future, empowering consumers with clear information about products' environmental credentials, fostering a green and innovative production commitment in Armenia», Mr. Artur Maysuryan Head of EU Economic Cooperation Department, Ministry of Economy of the Republic of Armenia

ԱԶԳԱՅԻՆ ՇԱՀԱԳՐԳԻՌ ԿՈՂՄԵՐԻ ԻՐԱԶԵԿՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՄ ԵՎ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄ

• ԿՊԳ և էկոպիտակավորման վերաբերյայ վերապատրաստման սեմինարը հավաքեց ազգային շահագրգիռ կողմերին՝ ամրապնդելու նրանց գիտելիքները.

տեղակալ

- Պատրաստվել են ԿՊԳ վերաբերյալ անգլերեն և հայերեն թռուցիկներ և տեսանյութեր, որոնք ուղղված են ազգային արտադրողներին:
- Թռուցիկներ և տեսանյութեր անգլերեն և հայերեն լեզուներով, որոնք պատրաստված են տարբեր շահագրգիռ կողմերին բացատրելու էկոպիտակի առավելությունները, գործնական հնարավորությունները և չափանիշները։

RAISING AWARENESS AND UPSKILLING

Sustainable Public Procurement (SPP)

as priority product groups for SPP.

Legal framework on possibilities to introduce and promote SPP

• Assessment of current public procurement practices and market

readiness, as well as recommendations on enabling SPP practices;

• Organic products, energy-saving construction materials, household

chemicals and consumables, LED lamps and carrier bags selected

- Training workshop on SPP and eco-labelling gathered national stakeholders to strengthen their knowledge;
- Leaflets and videos in English and Armenian on SPP prepared, targeting national producers.
- · Leaflets and video in English and Armenian prepared to explain eco-label benefits, practicalities and criteria to various stakeholders.

• ԿՊԳ և էկոպիտակավորման հայեցակարգերը ներդրվել և քննարկվել են ազգային մակարդակով (ընդ որում ԿՊԳ

առաջին անգամ) • Ազգային բիզնեսները և այլ շահագրգիռ կողմերը կօգտագործեն իրենց գիտելիքները ԿՊԳ և էկոպիտակավորման վերաբերյալ՝ խթանելու կանաչ և նորարար արտադրությունը Հայաստանում։

ՊՈՏԵՆՑԻԱԼ ՕԳՈՒՏՆԵՐ • Reviewed legislation strengthens Armenia's

- readiness to introduce and promote SPP;
- Selected product groups, followed by guidelines and sustainability criteria will create a basis for SPP pilot tenders.
- POTENTIAL BENEFITS
- SPP and eco-labelling concepts introduced and discussed at national level (SPP - for the first time); • National businesses and other stakeholders will use
- their knowledge on SPP and eco-labelling to boost green and innovative production in Armenia.

համար։

• Վերանայված օրենսդրությունը ուժեղացնում է

• Ընտրված ապրանքային խմբերը, որոնց կհետևեն

ուղեցույցները և կայունության չափանիշները,

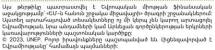
հիմք կստեղծեն ԿՊԳ փորձնական մրցույթների

Հայաստանի պատրաստակամությունը

ԿՊԳներդրման և խթանման համար.

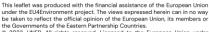

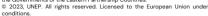

Good practice library: compilation of case studies on green and socially responsible public tenders in Europe (use of life-cycling costing, circular economy principles and approaches fostering sustainable innovation, new technologies etc.). The practice cases also provide some 'lessons learned' for those wishing to replicate experiences.

https://green-business.ec.europa.eu/green-public-procurement/good-practice-library_en?f%5B0%5D=oe_page_subject%3Ahttp%3A//data.europa.eu/uxp/c_163e1e96&page=0

SPP and eco-labelling practices: EU procurement context

(presentation by Mr. Eriks Mezalis): PowerPoint Presentation (eu4environment.org)

Thank you for your attention!

Ms. Lesya Nikolayeva UNEP Europe Office

lesya.nikolayeva@un.org

